

Dertig jaar lang op de bres voor de vogels

Onze dertigste jaargang is aan het eind van 1982 volbracht. Dertig jaar hebben wij ons ingezet om vogelstudie en vogelbescherming in de breedste zin van het woord te bevorderen en te stimuleren. De resultaten daarvan zien wij gelukkig dagelijks om ons heen en daarom willen wij daar op de zelfde voet mee doorgaan. De invloed die 'Het Vogeljaar' in de achter ons liggende dertig jaar, zowel op de bescherming als op de studie van de vogels, heeft gehad en nóg heeft is groot. Velen durven en willen dat weliswaar niet beamen, maar gelukkig hebben wij daarvan dagelijks de bewijzen. Als men de tekst van die dertig jaargangen eens doorbladert dan weerspiegelt die heel duidelijk de gebeurtenissen op ons gebied in die lange periode. Meningeën verscherpten of wijzigden zich wat, interessen verschoven of pasten zich aan. Wat betreft de bescherming van de vogels hebben zich in de loop van die jaren toch vreemde gebeurtenissen voorgedaan.

Hoe ver zijn wij nu gekomen? De Spreeuw, eens in ons land gehuldigd en beschermd, is nu weer totaal onbeschermd. De voor uitsterven behoevende Aalscholvers zouden haast weer bejaagd mogen worden. De beschermde Haviken en Buizerden worden her en der belaagd en met scheve ogen bekeken. Ja zelfs openlijk aangeklaagd.

De Kok- en Zilvermeeuw staan op het punt weer onbeschermd te worden verklaard, als het advies van de wijze mannen in de Natuurbeschermingsraad door minister Braks opgevolgd zou worden.

De Rotganzen hebben het zwaar te verduren en worden alweer deels bejaagd, na jaren volledig beschermd te zijn geweest. De jacht op ganzen breidt zich als een olievlek uit, waarbij op sommige jachtvelden enorm grote dagtotalen aan geschoten ganzen worden geteld.

Er heeft zich zelfs een nieuwe club gemeld, die het vangen van ganzen wil stimuleren. Ofschoon het weinig zin heeft worden Huismussen op sommige plaatsen ernstig vervolgd, waartegen men zelfs vanuit Duitsland protesteerde.

De broed- en rustgebieden in de Flevopolders krimpen geleidelijk aan meer en meer in en broedende kiekendieven gaan in ons land gevaarlopen. De watersport breidt zich op meren en plassen stormachtig uit, terwijl inpoldering van de Markerwaard desatreus zou worden voor vele watervogels. De laatste rustplaatsen van doortrekkende Kraanvogels zullen, als wij er niets aan doen, spoedig verdwijnen. Korhoenders, Boomleeuweriken en Ortblanen verdwijnen als sneeuw voor de zon. Het aantal stookolieslachtoffers dat op onze kust terechtkomt wordt er jaarlijks nu bepaald nog niet minder op. U hebt het allemaal in ons tijdschrift van nabij kunnen volgen.

Het ziet er allemaal dus nog niet zo gunstig uit. Wij moeten op onze tellen passen en méér doen dan protestbriefjes en persberichten uit laten gaan en vergaderen over de problemen met vele deskundigen van gedachten te wisselen. Deze deskundigen willen wel graag, maar blijven eigenlijk daardoor (op een enkele uitzondering na) nergens voldoende tijd voor te hebben. Zodoende gaat veel kostbare tijd verloren, terwijl wij eigenlijk juist dubbel maal zo snel zouden moeten kunnen werken en dat zou nog niet eens snel genoeg zijn...

In 1974 hadden wij reeds een volledige Rode Lijst voor publicatie gereed, maar door ruimtegebrek werd de publikatie verschoven en daarna opgehouden door beloften dat er een nog beter bewerkte versie zou komen. Tot op heden is deze lijst nog steeds niet verschenen.

Het 'Rampenplan' bij stookolierampen zou de vogels kunnen helpen. Deze afgelopen winter werden vele tienduizenden zeevogels dood en levend binnengebracht. Het aantal was nauwelijks te verwerken. Het Rampenplan kwam echter niet in actie, want er was geen echte olieramp, terwijl toch zelden zulke grote aantallen stookolieslachtoffers op onze kust aanspoelden. Hoe zou men een werkelijke olieramp moeten verwerken als men nu al nauwelijks al de aangespoelde vogels kan onderbrengen?

Kievitseieren mogen nog steeds geraapt én verhandeld worden, in talloze eendenkooien worden nog steeds eenden de nek omgedraaid, zelfs wanneer de buitenwateren door vorst zijn dichtgevroren. Nóg wordt er in ons land op totaal onschadelijke trekvogels gejaagd, zoals de Houtsnip...

Nog wordt de taak van de kraalachtigen in het ecosysteem niet volledig onderkend. Daar mogen wij toch allemaal wel even bij stilstaan.

Er zal met meer zorgvuldigheid en grotere doortastendheid op bepaalde kwesties gereageerd moeten worden. Daarbij zullen de wetenschapsmensen met een goed geweten ook sneller moeten reageren en de reacties op juiste wijze moeten ondersteunen, zonder daarbij steeds weer de kool en de geit te willen sparen, waardoor steeds meer stinkende wonden ontstaan.

De toekomst ziet er dan ook niet zo rooskleurig uit als ons wel eens met prachtige rapporten en berichten wordt voorgespiegeld. Het zal op de daden aan moeten komen en

óók hierin zullen wij met onze tijd mee moeten gaan, want anders raken wij steeds meer achterop.

Landelijke commissies en organisaties ter meerdere glorie van de organisatoren zijn nu niet meer gewenst. Het gaat om de vogels en dat wordt in de hitte van de strijd nog wel eens uit het oog verloren!

Jaap Taapken

Wilt u bijdragen in ons werk dan zullen wij als Jubileum-Geschenk graag van ónze lezers een financiële steun ontvangen. In de dertig jaren van ons bestaan hebben wij nimmer van enige instantie subsidie of financiële steun mogen ontvangen. U kunt ons bovendien steunen door nieuwe abonnees voor ons te werven. Ook wij moeten deze moeilijke tijd zien te overbruggen en dat kan alleen met uw hulp. Dat mag geen enkele lezer vergeten. Giften kunnen gestort worden op gironummer 964472 ten name van de Administratie Het Vogeljaar, Laan van Altena 30, 2613 AJ Delft.

Vogelbeschermingswacht 'Zaanstreek' 40 jaar

Op 17 april 1983 bestaat de Vogelbeschermingswacht 'Zaanstreek' veertig jaar.

Ter gelegenheid daarvan zal gedurende de hele maand april in het Molenmuseum nabij de molen 'Het Pink' aan de Museumlaan te Koog aan de Zaan een tentoonstelling worden gehouden van werken van de bekende Zaanse vogelschilder Rein Stuurman.

In zijn nog actieve jaren één van de beste vogelschilders, die ons land toen rijk was.

In overleg met Rein Stuurman zelf zullen daar ruim 50 olieverfschilderijen en aquarellen tentoongesteld worden. Voor velen een unieke gelegenheid om eens werken en illustraties uit talloze vogelboeken van deze thans 82-jarige kunst- en vogelschilder van zeer nabij te kunnen bewonderen.

Op zaterdag 16 april aanstaande vindt aldaar voor genodigden een officiële bijeenkomst plaats waarbij dan tevens een jubileumuitgave van de Vogelbeschermingswacht 'Zaanstreek', een boekje waarin vierentwintig voor de Zaanstreek karakteristieke vogelsoorten zijn beschreven, aan de pers zal worden gepresenteerd.

Op zaterdag 12 november aanstaande zal er verder voor leden, oud-leden en genodigden een reünie plaatsvinden in 'De Pellekaanschool' (de voormalige Lindenboomschool) te Koog aan de Zaan.

Deze reünie wordt gecombineerd met een fototentoonstelling en een filmvoorstelling van Jo van Dijk en Herman Mensink over de activiteiten van de Zaanse Vogelwacht.

Op zondag- en maandagavond daaraanvolgend zal deze tentoonstelling met doorlopende filmvoorstelling geopend zijn voor de donateurs en alle verdere belangstellenden. Verder zullen er voor de leden en donateurs nog allerlei excursies worden georganiseerd. Maar de meeste activiteiten zullen in het teken staan van een grote geldinzamelingsactie ten behoeve van grondaankopen in het Guisveld. Een belangrijk en zeer uniek weidevogelgebied waar men ooit eens ruim 6000 woningen had gedacht. Inmiddels is dat plan, mede onder druk van natuurbeschermingsorganisaties, voorlopig teruggebracht tot 1000 woningen rond Rooswijk. Maar de dreiging tot het bebouwen van het gehele Guisveld is nog steeds aanwezig (zie ook 'Het Vogeljaar' 26(5) : 251).

Door het in eigendom verkrijgen van gronden in dit gebied hoopt het bestuur van de Vogelbeschermingswacht 'Zaanstreek' het Guisveld voor de weidevogels veilig te stellen. Gezien het steeds schaarser worden van dit soort brakwaterveenweidegebieden een bittere noodzaak!

Degenen die deze actie willen steunen, kunnen een bijdrage overmaken op gironummer 80690 ten name van Vogelbeschermingswacht 'Zaanstreek' 40 - jaar, Krommenie met vermelding 'Vogeljaar-lezer helpt!'

De redactie van ons blad wenst de Vogelbeschermingswacht 'Zaanstreek' een goed en vruchtbaar jubileumjaar toe!

J.T.

Vogelwerkgroep opgericht te Son en Breugel

Dinsdag 23 november '82 werd de Vogelwerkgroep 'De Klaamper' opgericht. Klaamper is in deze streek de volksnaam voor Sperwer. De werkgroep is het resultaat van drie jaar vogelstudie, dat is begonnen met een aantal cursussen vogelherkenning in Son en Breugel door de Controleur-Vogelwet 1936 Hans de Boer. De afgelopen drie jaar organiseerde men maandelijks een excursie én een theorie-avond. Nu wil men in de periode van ongeveer vijf jaar 'Het Oude Meer' gaan inventariseren, een natuurgebied in de buurt van Son en Breugel. Omdat de belangen naar buiten beter zouden kunnen worden behartigd kwam men in oktober 1982 met de plannen een werkgroep op te richten.

■ Geïnteresseerden kunnen zich wenden tot de contactpersoon van de Vogelwerkgroep 'De Klaamper', J.F. (Ko) van Dam, Fonteinberg 2, 5691 GZ Son, 04990-73304.

Vogelwerkgroep Zoetermeer

Met ingang van januari 1983 is de Vogelwerkgroep Zoetermeer een zelfstandig opererende vogelwerkgroep geworden. Elk kwartaal zal het verenigingsblad 'De Praatpaal' verschijnen. In goede harmonie is het, na bijna tien jaar als Werkgroep Buitenvogels onder de vleugels van 'De Vogelvriend' te hebben gefunctioneerd, tot een regeling van afsplitsing met de moedervereniging gekomen. Er bestaat nog geen formeel bestuur. Voorlopig voorzitter is de heer L. Dolmans (079-163310).

Contributie f 15,- per jaar door storting op postgiro 5 455 702 ten name van mevrouw I. Hartemink-Jaspers, Diepenbrockrode 57, 2717 BS Zoetermeer, ten gunste van Vogelwerkgroep Zoetermeer.